

מנהלת השירות
האזרחי-לאומי

مديرية الخدمة المدنية-الوطنية
Administration for National-Civic Service

שירות אזרחי- לאומי

חוברת מידע למתנדבים

עמ'	הנושא
2	תוכן העניינים
3	דבר מנכ"ל המנהלת
5	על מנהלת השירות האזרחי-לאומי
6	מהו שירות אזרחי-לאומי
8	מודל השירות האזרחי-לאומי
9	הגדרות גופים בשירות האזרחי-לאומי
10	הגופים המוכרים
12	תנאי סף להתנדבות
14	התנאים והכללים בשירות
15	תהליך ההצטרפות לשירות
16	חופשות, חגים ומועדים והיעדרות מהשירות
20	מעבר בין "גופים מוכרים" ובין תפקיד לתפקיד
21	כללים לדיווח פרטים אישיים ונוכחות
25	עבודה ולימודים בזמן השירות
28	דמי כלכלה, נסיעות ודיור
29	הטבות לאחר תום תקופת השירות

דבר מנכ"ל המנהלת

שלום רב,

השירות האזרחי-לאומי הוא הפסיפס האמיתי של החברה בישראל. בשירות האזרחי-לאומי משרתים יהודים, ערבים, דרוזים, צ'רקסים ובדואים; דתיים, חילוניים וחרדים המממשים באופן מופתי את חובתם המוסרית.

כל אחד מהמתנדבים הוא שונה, אך כולם דומים ברצונם לתרום מזמנם ולהתנדב לשיפור פני החברה שלנו.

נפלה בידי הזכות לעמוד בראש מנהלת השירות האזרחי-לאומי. בפני המנהלת עומדות משימות מורכבות ומגוונות ואתגרים חשובים.

אני מאמין שבעזרת שיתוף פעולה ושילוב ידיים של כלל הגופים הפועלים בתחום השירות, נצליח להגיע להישגים, להרחיב את מספר המתנדבים בשירות האזרחי-לאומי, לשפר את איכות השירות הניתן לתושבי המדינה, ולהעלות את ערך השירות בחברה הישראלית.

שאיפתי היא להרחיב את מעגל המתנדבים והמתנדבות כדי להביא לצמצום הפערים והשסעים בחברה הישראלית, ולאפשר להם נקודת זינוק שווה לקראת השתלבות בתעסוקה עתידית.

אני מאמין כי מתנדבי השירות האזרחי-לאומי מוכיחים כי אכן ניתן לפעול בכיוון זה, למנוע את הקיטוב החברתי, לקיים שיתוף פעולה אמיתי בין כל מגזרי החברה הישראלית ולייצר תקווה לעתיד טוב יותר לכולנו כאזרחי מדינת ישראל.

בברכה,

שר-שלום ג'רבי

מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי-לאומי

על מנהלת השירות האזרחי-לאומי

"מנהלת השירות האזרחי-לאומי" היא הגוף הממשלתי המרכז תחתיו את כל הטיפול בנושא השירות האזרחי-לאומי. המנהלת הוקמה בינואר 2008 במשרד ראש הממשלה, ובינואר 2010 עברה למשרד המדע והטכנולוגיה.

במסגרת השירות האזרחי-לאומי מתנדבים צעירים וצעירות שקיבלו פטור מהצבא מטעמים שונים, או צעירים וצעירות שלא נקראו לשירות צבאי כלל (כמו בני המיעוטים). השירות האזרחי-לאומי כולל גם תלמידי ישיבות במעמד "תורתם אומנותם" שבחרו לצאת להתנדב בקהילה.

בחוברת זו נמצא המידע המלא על תנאי ההתנדבות ועל חובות המתנדבים, וכן על ההטבות הניתנות לאחר תום השירות.

המידע מנוסח בלשון נקבה, אך מכון לשני המינים.

בשאלות נוספות ניתן לפנות לדוא"ל:

sherutleumi@most.gov.il

ולבקר באתר המנהלת בכתובת:

www.most.gov.il/ncs

בברכת שירות מועיל ונעים!

צוות מנהלת השירות האזרחי-לאומי

מהו שירות אזרחי-לאומי?

שירות אזרחי-לאומי הוא שירות התנדבותי לתועלת הציבור. השירות פתוח לכל מי שקיבל פטור מהצבא או שלא נקרא לשרת בצבא, ובכלל זה בני המגזר הערבי.

השירות מתבצע, בין היתר, במשרדי הממשלה הבאים:

משרד החינוך: סיוע בקידום הילדים והנוער במסגרות החינוך הרגיל והמיוחד בתחום הלימודי החינוכי והחברתי, החל מגני הילדים ועד בתי הספר התיכוניים.

משרד הרווחה: סיוע לאוכלוסייה בעלת מוגבלויות שונות, כולל שילוב בעבודה סיעודית וחינוכית, בתי אבות, השירות למפגר, סיוע לטיפול בילדים ונוער בסיכון ועוד.

משרד המשפטים: התנדבות בהנהלת בתי המשפט, סיוע ומתן שירות לציבור בבתי המשפט השונים.

משרד הבריאות: ביצוע תפקידים חיוניים בבתי חולים, קופות חולים ומגן דוד אדום.

משרד התחבורה: סיוע במניעת תאונות דרכים.

משרד לאזרחים ותיקים: סיוע לקשישים ולניצולי שואה.

משרד התמ"ת: סיוע והסברה בעניין חוקי עבודה, זכויות עובדים, סיוע וחונכות בבתי"ס התעשייתיים.

המשרד לקליטת עלייה: סיוע לעולים בקהילה ובמרכזי הקליטה.

משרד לביטחון פנים: משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר, משמר הגבול, פרויקט "עיר ללא אלימות", מציל"ה, הרשות למלחמה בסמים ואלכוהול.

משרד החוץ: סיוע באגפים השונים במשרד.
המוסד לביטוח לאומי: קבלת קהל בסניפים.
משרד הביטחון.
משרד ראש-הממשלה.

- השירות האזרחי-לאומי יכול להתבצע גם בחו"ל, בתחומי החינוך ועידוד העלייה באישור "האחראי".
- השירות מתבצע גם בתחומים נוספים שאושרו על ידי השר הממונה.
- השירות מתבצע, בנוסף למסגרות הממשלתיות, גם במסגרת עמותות אזרחיות רבות, הפועלות למטרות שונות ומגוונות.

מודל השירות האזרחי-לאומי

אנו במנהלת השירות האזרחי-לאומי מאמינים כי השירות האזרחי-לאומי מתבסס על שלושה עקרונות מרכזיים:

פיתוח האישיות
והמנהיגות

הכנה והכשרה
לתעסוקה

שירות לקהילה

שירות לקהילה - מטרתה המרכזית של ההתנדבות היא מתן שירות לקהילה ולציבור הרחב במקומות בהם נזקקים לשירות כזה, והוא אינו מסופק מסיבות שונות.

הכנה והכשרה לתעסוקה - במהלך תקופת ההתנדבות, רוכשים המתנדבים כלים וניסיון מקצועי שיוכלו לשמש אותם בתעסוקה עתידית. המנהלת פועלת על מנת להרחיב ולפתח את ההכשרות המקצועיות הניתנות למתנדבים.

פיתוח האישיות והמנהיגות - במהלך שנת ההתנדבות, רוכשים המתנדבים כלים התורמים לפיתוח האישיות, כישורי המנהיגות וההעצמה האישית. כישורים אלה יוכלו לשמש אותם רבות בעתיד.

הגדרות גופים בשירות האזרחי-לאומי:

להלן עיקרי ההגדרות שבתקנות ביטוח לאומי (בנות בשירות לאומי בהתנדבות), התשס"ב - 2002 (הנוסח המחייב שבתקנות):

"האחראי":

מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי-לאומי, שהשר הממונה הסמיכו לעניין תקנות השירות אזרחי-לאומי. כיום האחראי הוא שר-שלום ג'רבי, מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי-לאומי.

"מפקח":

עובד משרד המדע והטכנולוגיה שה"אחראי" מינה לעניין תקנות השירות האזרחי-לאומי.

"גוף מפעיל":

רשות ציבורית, מוסד ציבורי, חברה לתועלת הציבור או אגודה שיתופית בתחום ההתיישבות, המקבל מתנדבים שהופנו אליו ע"י גוף מוכר, למטרת שירות לאומי ושלא למטרת רווח, בהתאם להסכם עימו.

"גוף מוכר":

גוף שהשר הממונה הכיר בו להפניית מתנדבים לשירות האזרחי-לאומי.

הגופים המוכרים:

"הגוף המוכר" הוא הגוף האחראי על איתור, מיון, ושיבוץ המתנדבים; "הגוף המוכר" מלווה את המתנדבים לאורך תקופת ההתנדבות, דואג להכשרתם ולביטוחים השונים, ואחראי על העברת התשלומים וההטבות המגיעות למתנדבים, על-פי החוק. "הגוף המוכר" אחראי גם על הדיווח למנהלת השירות האזרחי-לאומי בנוגע לשירות המתנדבים. דיווח זה, כולל התחלת/ הפסקת שירות, היעדרות בגין מחלה/חופשה, מעבר ל"גוף מוכר" אחר, וסיום השירות.

מתנדבת בשירות האזרחי-לאומי במסגרת אחד "הגופים המוכרים", מתחייבת להישמע להוראות הממונים ולקבל על עצמה את התקנון והנהלים של הגוף. המתנדבת חייבת למלא את תפקידה במסגרת המשימות של ה"גוף המפעיל" ובאישור "הגוף המוכר".

היעדרות משירות ללא אישור הממונים ב"גוף המוכר" ו"הגוף המפעיל", עלולה לגרום לאי-הכרה בשירותה של המתנדבת ולפגיעה בהטבות המגיעות לה בגין שירותה, והמוענקות באמצעות המוסד לביטוח לאומי והקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים במשרד הביטחון.

"רכז שירות לאומי": נציג מטעם "הגוף המוכר", האחראי מטעמו על הטיפול במתנדבים.

רשימת הגופים המוכרים

אגודה להתנדבות - שירות לאומי

www.sherut-leumi.co.il

רח' הרב נורוק 3, ירושלים | טל' 02-6521140

בת-עמי (אלומה-אמונה)

www.bat-ami.org.il

רח' גואטמלה 22, ירושלים | טל' 02-5411333

העמותה לשוויון חברתי ושירות לאומי

www.civicequality.org

באר-שבע: רח' רגר 119, בניין הנשיאים | טל' 08-6276929

נצרת: שכונת הורדים, ת.ד. 20035. | טל' 072-2127525/3

ציריית ירושלים - היחידה העירונית לשירות אזרחי-לאומי

www.jerusalem.muni.il

כיכר ספרא 7, ירושלים | טל' 02-6296916

עמינדב - אגודה תורנית להתנדבות

www.aminadav.org.il

רח' כנפי נשרים 15, בנין התאומים, ירושלים | 02-6231052

עמותת ש"ל - (שירות לאומי)

www.shel.org.il

בן עמי 2, קרית אתא, ת.ד. 539. | טל' 04-8438690

שלומית- עמותה להפעלת מתנדבי שירות לאומי

www.shlomit.org.il

רח' מנחם בגין 16, רמת גן | טל' 03-6129202

תנאי-סף להתנדבות לשירות האזרחי-לאומי

1. פטור מצה"ל/דחיית שירות:

זכאים להתנדב לשירות "וצאי-צבא" (כלומר מועמדים לשירות צבאי) שקיבלו פטור מחובת שירות ביטחון לפי חוק שירות ביטחון (נוסח משולב) ה'תשמ"ו (1986), וכן מי שלא נקרא לשירות סדיר לפי החוק האמור (בתוכם גם בני ובנות המגזר הערבי).

2. גיל השירות

רשאית להתנדב לשירות מי שגילה עד 24 שנים - כלומר, התחילה את השירות לא יאוחר מהיום בו מלאו לה 23 שנים (אם ההתנדבות היא לשנה אחת), או התחילה את השירות לא יאוחר מהיום בו מלאו לה 22 שנים (אם ההתנדבות היא לשנתיים), והיא אזרחית או תושבת קבועה של מדינת ישראל.

נוסף על תנאים אלה, על-פי תקנה 2 (א) לתקנות הביטוח הלאומי (שירות לאומי) מתנדבת בשירות האזרחי-לאומי היא מי שנתקיימו בה התנאים האלה:

1. משרתת בשירות לאומי שלא בשכר.

2. הופנתה לשירות על ידי גוף מוכר.

3. התחייבה לשרת למשך תקופה שאינה פחותה מ-12 חודש (ראי פירוט בדבר היעדרויות בגין חופשה, מחלה ואחרות בהמשך חוברת זו).

4. התחייבה לעסוק בשירות אזרחי-לאומי לפחות 40 שעות שבועיות בממוצע לחודש (זולת אם אישר לה המפעיל מספר שעות קטן, שלא יפחת מ-30 שעות

שבועיות בממוצע לחודש, ורק לאחר שקיבלה את אישור ה"אחראי" במנהלת השירות האזרחי-לאומי).

5. בתקופת השירות המתנדבת אינה עובדת ואינה לומדת לימודים סדירים (למעט לפי הוראת "האחראי", בהתחשב במצבה הכלכלי-חברתי של המתנדבת - ראי הוראות לעניין אישור לימודים או עבודה בהמשך חוברת 12).

6. נערך הסכם בכתב בינה לבין "הגוף המוכר".

השירות יתבצע בתנאים הבאים:

- השירות האזרחי-לאומי נעשה בהתנדבות, והוא מתבצע אצל "גוף מפעיל" ע"פ הפנייה של "גוף מוכר".
- היות שהשירות האזרחי-לאומי הוא התנדבותי, רשאית המתנדבת להפסיק את שירותה בכל עת, בכפוף לכך שהתקופה ששירתה עשויה שלא להיחשב כשירות אזרחי-לאומי, או עשויה שלא לזכות אותה בהטבות.
- המתנדבת לא תבצע לבד תפקיד הכרוך באחריות על צד שלישי, ללא נוכחות עובד המפעיל במקום השירות, למעט אם מטבע התפקיד אין עובד של המפעיל במקום השירות (כגון: קומונריות בתנועת נוצר, חונכות בבתים).
- אין להטיל על המתנדבת אחריות של בעל מקצוע.
- המתנדבת לא תתפוס תקן, או חלק מתקן, אצל המפעיל ולא תתפוס את מקומו של עובד המפעיל.
- תפקיד המתנדבת יוגדר בבירור, והיא תקבל הנחיות ברורות ביחס לתפקידה, כולל תיאור תפקיד שיוצג למפקח בעת ביקור.
- השירות נעשה בישראל (אלא אם 'האחראי' אישר, לבקשת גוף מוכר, שירות בחו"ל בתחום החינוך ועידוד העלייה בנסיבות ובתנאים מסוימים).
- השירות, בעיקרו, אינו כולל ביצוע עבודות ניקיון (למעט שילוב בתורניות שנוטלים בהן חלק גם עובדי ה"מפעיל").
- השירות אינו כולל ביצוע מטלות שעיקרן שירותי מזכירות, אלא במקרים מיוחדים שאושרו על ידי "האחראי".
- תקופת השירות של המתנדבת לא תעלה על 24 חודשים.

תהליך ההצטרפות לשירות האזרחי-לאומי

בן/בת

פטור מהצבא

בן/בת שקיבלו פטור או שלא נקראו לגיוס לפי חוק שירות ביטחון (נוסח משולב) ה'תשמ"ז (1986).

גוף מוכר

"גוף המוכר" הוא הגוף האחראי על איתור, מיון, ושיבוץ המתנדבים בגופים המפעילים.

גוף מפעיל

רשות ציבורית, מוסד ציבורי, חברה לתועלת הציבור או אגודה שיתופית בתחום ההתיישבות, המקבל מתנדבים שהופנו אליו ע"י גוף מוכר, למטרת שירות לאומי ושלא למטרת רווח, בהתאם להסכם עימו.

מקום השירות

מקום ההתנדבות בפועל

חופשות, חגים והיעדרות מהשירות

חופשה שנתית:

מתנדבת זכאית לחופשה שנתית. אורכה יהיה כפי שנקבע בהסכם שבינה לבין ה"גוף המוכר".

מתנדבת המשרתת במסלול של חמשה ימים, בשבוע זכאית ל-22 ימי חופשה.

מתנדבת במסלול של שישה ימים בשבוע, זכאית ל-26 ימים.

אין אפשרות לצבירת ימי חופשה משנה לשנה.

חופשת מחלה: מתנדבת הנעדרת מהשירות בגין מחלה על פי אישור רפואי, חייבת לדווח ל"גוף המפעיל" ול"גוף המוכר" על היעדרותה. היעדרות של מעל ל-30 ימי מחלה בשנת ההתנדבות, טעונה אישור של הועדה הרפואית מטעם המנהלת. בקשות יוגשו על ידי ה"גוף המוכר" בו משרתת המתנדבת, בצירוף האישורים הרפואיים.

היעדרויות בשל נישואין: מתנדבת הנישאת בזמן השירות זכאית לחופשה בת 7 ימים רצופים כולל יום הנישואין. כל היעדרות נוספת תהא על חשבון מכסת החופשה השנתית או שתדווח כתקופה בלתי נמנית (תב"ן).

אבל: מתנדבת זכאית לחופשה בשבעת ימי האבל בעת פטירת קרוב משפחה מדרגה ראשונה (אם, אב, אח, אחות, בן, בת, בעל או אישה). המתנדבת זכאית להיעדר מיום פטירת קרוב המשפחה עד יום קבורתו ועוד שבעה ימי האבל (כולל שבת). חל אחד מחמשת הימים הבאים - א' של פסח, יום שבעות, א' של סוכות, א' של ראש השנה או יום הכיפורים - תוך שבעת הימים

אחרי הקבורה, ההיעדרות תוכר לפי הדין עד לאותו יום בלבד.

אם יום הפטירה יחול בחול המועד ייספרו ימי האבל לאחר החג.

היעדרות בשל בחינות: מתנדבת זכאית ל-3 ימי חופשה (כולל יום הבחינה) בשנה לצורך בחינה פסיכומטרית או בחינת בגרות, וזאת בתיאום עם ה"גוף המפעיל" ובאישור רכזת הגוף המוכר.

היעדרות בימי צום: בימי הצום הבאים: צום גדליה, י' בטבת, תענית אסתר, י"ז בתמוז - רשאית המתנדבת, במידה והיא צמה, להיעדר מחצי יום עבודה. היעדרות מהשירות של כל היום בימים אלו תיחשב כיום חופשה ותיגרע מימי החופשה השנתית. יוצא דופן הוא ט' באב, בו ניתן להיעדר יום שלם במידה והמתנדבת צמה. המתנדבת תחתום על הצהרה שהיא צמה ותעבירה לידי ה"גוף המוכר".

צום בחודש הרמדאן: בחודש הרמדאן תהיה הקלה בשעות הפעילות למתנדבת שצמה, ופעילות המתנדבת תהיה למשך 30 שעות שבועיות, באישור הגוף המפעיל.

תקופה בלתי נמנית (תב"ן): כל תקופת היעדרות מעבר למכסת הימים המאושרים תיחשב כתקופה בלתי נמנית (תב"ן). תקופה זו לא תיחשב לעניין תקופת שירות ועל המתנדבת להשלימה.

שביתה במקום השירות:

בזמן שביתה במקום השירות חלה על המתנדבת חובת התייצבות במקום השירות, או במקום אחר על פי הוראות הגוף המוכר או המפעיל. **בכל מקרה, מתנדבים לא יועסקו במקום עובדים המשתתפים בשביתה.**

נמשכה השביתה יותר מ-7 ימים ולא נמצא למתנדבת מקום חלופי לשירות, יימסר דיווח על כך ל"אחראי", אשר יקבע אם לאשר תקופה זו כשירות בהתחשב בסבירות ניסיונות השיבוץ ביחס לנסיבות השביתה.

לוח חופשות, חגים ומועדים:

בנוסף לימי החופשה השנתית, זכאים המתנדבים להיעדר בימי החגים והמועדים שלהלן:

מוסלמי	נוצרי	דרוזי	יהודי
הראשון במוחרם יום אחד	חג המולד יומיים	חג אלאד'חה ארבעה ימים	ראש השנה יומיים
חג מולד הנביא יום אחד	ראש השנה יום אחד	חג הנביא שועיב "יתרו" ארבעה ימים	יום כיפור יום אחד
חג אל-פיטר שלושה ימים	ההתגלות יום אחד	יום העצמאות יום אחד	סוכות יום אחד
חג אלאד'חה ארבעה ימים	יום ו' לפני הפסחא יום אחד	חג הנביא אלח'דר "אליהו" יום אחד	שמחת תורה יום אחד
יום העצמאות יום אחד	חג הפסחא יומיים	חג הנביא סבלאן יום אחד	פסח יומיים
	העלייה השמימה יום אחד		שבועות יום אחד
	יום העצמאות יום אחד		יום העצמאות יום אחד
	"שבועות" יומיים		

* חופשות חגים ומועדים של מתנדבים מעדות נוספות, יאושרו בהתאם להוראות ה"אחראי".

מעבר בין "גופים מוכרים" ומעבר בין תפקיד לתפקיד:

לעיתים מבקשים מתנדבים בשירות האזרחי-לאומי לעבור מ"גוף מוכר" אחד לאחר או מ"גוף מפעיל" אחד לאחר במהלך שנת השירות.

נוהל מעבר בין "גופים מפעילים" באמצע שנת השירות:
1. שינוי מקום ההתנדבות או התפקיד, יכול להיעשות אך ורק באישור ה"גוף המוכר" ובתיאום עם ה"גוף המפעיל".

2. מעבר מ"גוף מוכר" אחד למשנהו, יכול להיעשות אך ורק באישור שני הגופים במסמך משותף, 'טופס העברה בין גופים', החתום על-ידי מנהלי ה"גופים המוכרים".

3. מתנדבת אשר מעוניינת לעבור מ"גוף מפעיל אחד למשנהו באותו "גוף מוכר", תודיע על כך בכתב למפעיל ול"גוף המוכר" שבועיים מראש.

4. מתנדבת לא תעזוב את מקום השירות עד אשר יימצא לה מקום שירות חלופי, אלא אם כן נדרשה לעשות כן ע"י המפעיל. במקרה זה, תוכר לה היעדרות של עד 14 יום לשם שיבוצה אצל מפעיל אחר.

5. עזבה מתנדבת את מקום השירות לפני שנמצא לה מקום שירות חלופי, ייחשבו ימי ההמתנה עד למציאת מקום שירות חלופי כימי תב"ן (תקופה בלתי נמנית).

6. במידה והגוף המפעיל אינו מעוניין בהמשך שירותה של מתנדבת, יודיע על כך לגוף המוכר שבועיים מראש.

7. המעבר בין גוף אחד לשני יתבצע לאחר שבוצעו כל התנאים שלעיל ומולא טופס ההעברה על-פי הנדרש.

חשוב לדעת: היעדרות מהשירות כתוצאה ממעבר בין תפקיד לתפקיד, בין מקום שירות אחד למשנהו,

או בין "גוף מוכר" אחד לשני – איננה מוכרת לעניין השירות ותחשב כתקופה בלתי-נמנית (תב"ן).

כללים לדיווח פרטים אישיים ונוכחות:

על מנת לעקוב אחר נוכחות המתנדבים בשירות האזרחי-לאומי יש לנהל רישום נוכחות בהתאם לנוהל זה:
1. כל גוף מפעיל יקיים רישום נוכחות יומי שוטף אודות כל מתנדבת, על גבי טופס מס' 1 המצ"ב, או באמצעות דו"ח ממוחשב בנוסח דומה.

2. ברישום יצוינו גם ימי מחלה, ימי חופשה וימי היעדרות אחרים וכן שבתות וחגים (חופשת חגים ע"פ הטבלה המצורפת בעמ' 18).

3. באחריות המפעיל, בסוף כל חודש, לסכם את סה"כ שעות ההתנדבות החודשיות ושעות ההיעדרות החודשיות. המפעיל יחתום על דו"ח הנוכחות. לדו"ח יצורפו אישורי מחלה או אישורים אחרים להנמקת היעדרויות או כל חוסר אחר.

4. הדו"חות יועברו לגוף המוכר בסוף כל חודש. הרכזת/הגוף המוכר ירכזו יחד את דו"חות הנוכחות השונים המתייחסים לאותה מתנדבת, יבדקו את אופן מילוי דו"ח הנוכחות, ויסכמו את ניצול הזכויות המצטבר של ימי חופשה ושל ימי מחלה. כמו כן יסכמו הרכזת/הגוף המוכר את תקופת התב"ן (תקופה בלתי נמנית).

5. הגוף המוכר יעביר דיווח מעודכן למנהלת השירות האזרחי-לאומי בסיום כל חודש בהתאם לנוהל הדיווח.

שמירת מסמכי הנוכחות:

1. את רישומי הנוכחות על כל צירופיהם, כולל הסיכומים

שנערכו בדבר ימי המחלה, ימי החופשה וימי התב"ן, יאגד הגוף המוכר יחד עם שאר המסמכים המתייחסים למתנדבת ואליהם יצורף גם העתק האישור שינתן למתנדבת עם סיום שירותה.

2. העתק מרישומי הנוכחות יימצא אצל המפעיל ואצל המתנדבת לשם מילוי של דו"ח הנוכחות. בסוף כל חודש יועבר הדו"ח לרכזת הגוף המוכר לצורך תיעוד ותשלומים. בעת ביקורים וביקורות בגופים המפעילים, הרכזת המייצגת את הגוף המוכר תציג למפקח את דו"חות הנוכחות של המתנדבים.

3. העתקי הדו"חות יישמרו ע"י הגוף המוכר במשך שלוש שנים מתום השנה המדווחת.

דיווח פרטים אישיים ונוכחות

קיימת חשיבות רבה לדיוק בפרטים המדווחים ל"גוף המוכר", היות שעליהם מבוססים כל נתוני המתנדבת. יש להקפיד על דיווח מדויק ל"גוף המוכר", כולל דיווח על השינויים החלים במהלך השירות.

הפרטים החשובים הם:

שם פרטי,

שם משפחה (כולל שינוי לאחר נישואין),

כתובת (כולל שינוי מקום מגורים או מקום שירות),

מס' תעודת זהות (9 ספרות, כולל ספרת ביקורת),

ופרטי חשבון הבנק של בעלת החשבון, כולל מס' הבנק והסניף.

המתנדבים ידווחו ל"גוף המוכר" את מספר חשבון הבנק אליו ברצונם לקבל את דמי הכיס והמענק. כל שינוי ידווח אך ורק ל"גוף המוכר".

בירורים בקשר למענקים ולהטבות יש לבצע באמצעות ה"גוף המוכר", אשר הפנה את המתנדבת לשירות.

• על מנת לעקוב אחר נוכחות המתנדבים, יש לנהל רישום נוכחות בהתאם לנוהל.

• רישום הנוכחות מהווה תשתית לצבירת ההטבות למתנדבים, ומילוי בצורה נכונה ומדויקת, במועד, הוא הכרחי.

• חוסר ברישומי הנוכחות, או אי-מילויים כנדרש, עשוי להביא לכך שהאחראי לא יכיר בתקופת השירות כשירות אזרחי-לאומי, או שהדיווח לקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים לצורך מתן ההטבות יעוכב.

עבודה ולימודים בזמן בתקופת השירות

לא יאושרו למתנדבת עבודה ולימודים בו זמנית בשנת השירות.

עבודה:

על פי התקנות, מתנדבים בשירות האזרחי-לאומי לא יעבדו כשכירים ולא יהיו עובדים עצמאיים אלא אם יש בידם אישור מה"גוף המוכר". אישור זה יינתן בהתחשב במצבה הכלכלי של המתנדבת, **בהתאם להוראות 'האחראי'**.

ה"גוף המוכר" רשאי לאשר עבודה בהיקף של **עד 12 שעות** שבועיות בסה"כ (לא על חשבון שעות ההתנדבות). מעבר ל-12 השעות שאישר הגוף המוכר, ניתן לקבל את אישור 'האחראי' לעבודה בתנאים הבאים:

1. העבודה תיעשה מבלי לפגום בתפקוד המתנדבת במקום השירות, ותיעשה באישור "הגוף המפעיל".
2. מצבה הכלכלי של המתנדבת מצדיק אישור עבודה, על פי חוות דעת של עובד/ת סוציאלית.
3. המעסיק ינכה את מיסי הביטוח הלאומי ושאר הניכויים כדון.
4. **בקשה לאישור עבודה:**

1. בקשה לאישור עבודה בזמן השירות האזרחי-לאומי, תוגש בכתב מהמתנדבת לגוף המוכר.
2. הבקשה תכלול פרטים מלאים על סוג העבודה, היקפה, שם המעסיק, מקום העבודה, מצבה הכלכלי של המתנדבת ושל בני משפחתה, והסבר מפורט לסיבת בקשת העבודה*.

*יש לצרף אישור של עובד/ת סוציאלית המועסק ע"י הגוף המוכר או ע"י שירותי הרווחה.

3. המפעיל יאשר על גבי הבקשה את הסכמתו לעבודת המתנדב בהתאם לפרטי הבקשה.

ביטול אישור:

1. מצא הגוף המוכר או המפעיל כי העבודה פוגעת בתפקודה של המתנדבת בשירות האזרחי-לאומי, רשאי הגוף המוכר לבטל את אישור העבודה.

2. האחראי רשאי שלא להכיר בתקופת העבודה כשירות אזרחי-לאומי, אם מצא כי אושרה עבודה מבלי שנתקיימו התנאים שלעיל, או שהם חדלו מלהתקיים לאחר מתן האישור.

3. על הגופים המוכרים להעביר למנהלת השרות אזרחי-לאומי את רשימת כל המתנדבים שקיבלו אישור עבודה בצירוף העתק הבקשה המאושרת.

4. אישור העבודה יהיה תקף ל-6 חודשים, עם אפשרות הארכה לתקופה של 6 חודשים בכל פעם. בעת מעבר בין גופים מוכרים או בין גופים מפעילים, יפוג תוקף האישור. אין אפשרות לקבל אישור עבודה באותו מקום בו משרתת המתנדבת.

לימודים:

על-פי התקנות, מתנדבים בשירות האזרחי-לאומי לא ילמדו לימודים סדירים, אלא אם יש בידיהם אישור מה"גוף המוכר". הבקשה ללימודים תוגש על-גבי טופס אשר יינתן ע"י ה"גוף המוכר" ותאושר במידה ויתקיימו התנאים הבאים:

1. היקף הלימודים הסדירים אינו עולה על 6 שעות שבועיות. מעבר ל-6 שעות שבועיות, נדרש אישור "האחראי".

2. הלימודים לא יפגעו במסגרת ההתנדבותית השבועית

המחייבת, ועל כן יחייבו את אישור "הגוף המפעיל".

הערה: לימודים שאינם לימודים סדירים וכן לימודים הנדרשים ע"י המפעיל לביצוע מטלות השירות אינם מחייבים קבלת אישור לפי נוהל זה.

בקשה לאישור לימודים סדירים:

1. בקשה לאישור לימודים סדירים בזמן השירות האזרחי-לאומי תוגש בכתב מהמתנדבת לגוף המוכר.
2. בבקשה יצוין שם המוסד והיקף שעות הלימוד השבועיות המתוכנן, ואליה תצורף תוכנית הלימודים.
3. המפעיל יאשר על גבי הבקשה את הסכמתו ללימודי המתנדבת בהתאם לתוכנית האמורה.

ביטול אישור:

5. מצא הגוף המוכר או המפעיל כי הלימודים שאושרו פוגעים בתפקודה של המתנדבת, רשאי הגוף המוכר לבטל את אישור הלימודים.
6. 'האחראי' רשאי שלא להכיר בתקופת הלימודים כתקופת שירות, אם מצא שאושרו הלימודים מבלי שנתקיימו התנאים שלעיל, או שהם חדלו מלהתקיים לאחר מתן האישור.
7. העתק הבקשה והאישור יישמרו אצל הגוף המוכר במשך תקופת השירות של המתנדבת.
8. אישור לימודים יהיה תקף לשנת לימודים אחת. לשנה נוספת, תוגש בקשה חדשה. בעת מעבר בין גופים מוכרים או בין גופים מפעילים, יפוג תוקף האישור.

דמי כלכלה, נסיעות ודיר:

בהתאם לתקנות השירות הלאומי חלה חובה על ה"גוף המוכר" לשלם למתנדבים דמי כלכלה לכיסוי הוצאותיהם בעבור תזונה, הוצאות אישיות ודמי כיס. התעריף מתעדכן אחת לשנה:

להלן התעריף המעודכן לספטמבר 2010:

מתנדבים הגרים בביתם:

למקבלים כלכלה בשעות העבודה* - 615.82 ₪ בחודש.
לבעלי כלכלה עצמית - 728.85 ₪ בחודש.

מתנדבים הגרים מחוץ לביתם:

למקבלים כלכלה ומגורים במקום העבודה* - 502.78 ₪ בחודש.

למקבלים כלכלה בשעות העבודה* - 665.27 ₪ בחודש.
לבעלי כלכלה עצמית - 810.10 ₪ בחודש.

* כלכלה במקום העבודה = שתי ארוחות ביום במקום השירות.

נסיעות:

על ה"גוף המוכר" לכסות את כל הוצאות נסיעתם של המתנדבים ממקום השירות לביתם וחזרה.
על ה"גוף המפעיל" לכסות את כל הוצאות נסיעתם של המתנדבים במסגרת השירות.

דיר:

מתנדבת שמקום שירותה נמצא מחוץ למקום המגורים, זכאית לדירור הולם בעת השירות, על-פי נוהל המנהלת אשר הופץ לגופים המוכרים. הדירור יכול להיות באחד מהאופנים הבאים:

1. דירור ברשות ה"מפעיל", בתנאי פנימייה.
2. דירור בקהילה באחריות ה"גוף המוכר", ה"מפעיל" או הרשות המקומית, סמוך למקום השירות, בהתאם לתקנות.

הטבות המוענקות למתנדבים באמצעות "הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים" לאחר תום תקופת השירות.

אוכלוסיית הזכאים להטבות:

על-פי חוק קליטת חיילים משוחררים ה'תשנ"ד - (1994), מתנדבת בשירות האזרחי-לאומי אשר השלימה לפחות 12 חודשי שירות באחד מ-ה"גופים המוכרים", זכאית להטבות הקבוצות בחוק זה.

ההטבות ותקופת הזכאות המעודכנים לינואר 2011:

א. מענק שחרור:

יועבר ישירות לחשבון המתנדבת בבנק, בתוך 60 יום ממועד סיום השירות האזרחי-לאומי.

הסכום למתנדבים 12 חודשים: 2089 ₪, הסכום למתנדבים 24 חודשים: 4,177 ₪.

ב. פיקדון אישי:

הסכום למתנדבים 12 חודשים: 6,267 ₪, הסכום למתנדבים 24 חודשים: 12,533 ₪.

לרשות המתנדבת עומדות 7 שנים מסיום השירות למימוש הפיקדון האישי בתחומי מדינת ישראל בלבד. כספי הפיקדון ניתנים למימוש באמצעות פנייה לאחד מסניפי הבנקים "פועלים" ו"לאומי".

תקופת מימוש הפיקדון האישי נחלקת לשני חלקים:

א. במהלך 5 השנים הראשונות מיום סיום השירות, ניתן לממש את הפיקדון לאחת או יותר מהמטרות הבאות בלבד: לימודים, הכשרה מקצועית, רכישת דירה, הקמת עסק, הצטרפות לעסק קיים ונישואין.

ב. לאחר 5 שנים מתום השירות, עומדות לרשות

המתנדבת שנתיים נוספות בלבד, בהן ניתן למשוך את כספי הפיקדון האישי ללא התנייה, באמצעות פנייה אישית לאחד מסניפי הבנקים "פועלים" ו"לאומי".

ג. הקרן לסיוע נוסף:

הקרן נועדה לסייע במהלך חמש השנים מיום סיום השירות הלאומי, למי שבחרת באחד המסלולים הבאים:

1. מכינה קדם-אקדמית* - א. מימון מלא/חלקי של שכר הלימוד; ב. מתן דמי קיום חודשיים במהלך הלימודים.

*סיוע כספי זה מותנה בעמידה בקריטריונים סוציו-אקונומיים ואחרים, שנקבעו ע"י הנהלת הקרן לקליטת חיילים משוחררים.

2. מסלול הנדסאים/טכנאים: מתן סיוע כספי בגובה 90% משכר הלימוד השנתי במכינת קדם-הנדסאים או הנדסאים/טכנאים שנה א', במכללה בפיקוח המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית (מה"ט).

ד. שירותי ייעוץ והכוונה בלשכות המחוזיות ובמרכזים העירוניים של הקרן להכוונת חיילים משוחררים.

הנושאים בהם ניתנים הייעוץ וההכוונה הם: השלמת השכלה, לימודים אקדמיים, הכשרה מקצועית, תעסוקה, זכויות והטבות במשרדי ממשלה שונים.

פרטים מלאים לגבי הטבות "הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים" ניתן למצוא באתר www.hachvana.mod.gov.il

הטבות נוספות למתנדבי השירות האזרחי-לאומי

ה. הטבות במס הכנסה:

למסיימי השירות האזרחי-לאומי, ניתן זיכוי מיוחד במס הכנסה במשך 36 החודשים הראשונים שלאחר חודש שחרורם מהשירות. גובה הזיכוי תלוי בתקופת השירות.

לקבלת ההקלות במס, או לעריכת תיאום מס (באם המתנדבת עבדה בשני מקומות עבודה או יותר), יש לפנות לפקיד השומה באזור המגורים.

ו. חוק הלוואות לדיור:

ע"פ חוק זה, זכאית בת שירות לאומי להלוואת דיור מוגדלת. גובה ההלוואה המוגדלת מותנה באורך השירות. לפרטים נוספים ניתן לפנות לבנקים למשכנתאות.

ז. ארנונה:

פטור מלא מתשלום ארנונה למתנדבים, לתקופת השירות בלבד.

הפטור ניתן רק במקרה שהדירה רשומה על שם המתנדבת ובכפוף לתנאים נוספים (כגון גודל הדירה).

הטבות ח', ט', י' - מוענקות רק למסיימים שירות של שנתיים (24 חודשים מלאים) וכן למי שהתנדבה במשך 6 חודשים לפחות ונישאה תוך 30 יום מהמועד בו הפסיקה בפועל את שירותה:

ח. מענק עבודה נדרשת:

המענק משולם למי שעבדו במשך 6 חודשים מלאים בעבודה נדרשת, למעט בעבודות פקידות, בתחומים הבאים:

א. עבודה בתחנות דלק.

- ב. עבודה באתרי בנייה.
- ג. עבודה בבתי-מלון.
- ד. עבודה באתרי גידול חקלאיים ובבתי אריזה.
- ה. עבודה במפעלי תעשייה ובבתי מלאכה.
- ו. עבודה בתחום הסיעוד.

את תנאי הזכאות המלאים והמפורטים למענק העבודה הנדרשת, ניתן למצוא באתר:
www.hachvana.mod.gov.il

ט.הכשרה מקצועית באמצעות שירות התעסוקה:

האגף להכשרה ולפיתוח כוח אדם במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה מציע לדורשי עבודה ולמסיימי שירות מגוון קורסים להכשרה מקצועית בתחומים כגון: בניין, מתכת, טקסטיל, רכב, מחשבים, אירוח, מינהל, תחזוקה ועוד. עלות הקורסים מסובסדת ומחיר ההשתתפות תלוי בסוג הקורס.

מי שסיימה את שירותה, יכולה לפנות ולהירשם לקורסים של שירות התעסוקה. מתנדבים הנמצאים במהלך השנה הראשונה לאחר שירותם, יהיו זכאים לקבלת דמי הכשרה מקצועית במהלך הלימודים, ללא צורך בתקופת עבודה קודמת.

לפרטים אודות תנאי הקבלה, משך הקורס, עלותו וזכאות לקבל דמי אבטלה/הבטחת הכנסה במהלך הקורס, יש לפנות ללשכות התעסוקה באזור המגורים. פרטים גם באתר: www.taasuka.gov.il

י. זכאות לדמי אבטלה:

על מנת להיות זכאי לדמי-אבטלה, על המתנדבת לעבוד בטרם התייצבותה בלשכה לפחות שישה חודשים מלאים (רצופים או לא), במהלך השנה הראשונה לאחר תום השירות. לפרטים נוספים בעניין הזכאות לדמי אבטלה, ניתן לבקר באתר www.hachvana.mod.gov.il ובאתר הביטוח הלאומי www.btl.gov.il

קֶרֶן לְעִידוּד לִימוּדֵי הַשִּׁכְלָה גְבוּהָה בְּאִזְרוֹרֵי עֲדִיפוֹת לְאוֹמִית

1. הַשְׁתַּתְּפוֹת בְּשִׁכָר לִימוּד:

סטודנטים הלומדים במוסד להשכלה גבוהה הנמצא ב"אזורי עדיפות לאומית", זכאים להשתתפות בשכר הלימוד ששילמו לאותו מוסד בעבור שנת הלימודים הראשונה ללימודי תואר "בוגר" בסכומים הבאים:

- סכום שלא יעלה על 4,760 ש"ח - למסיימים 12 חודשי שירות אזרחי-לאומי
- סכום שלא יעלה על 9521 ש"ח - למסיימים 23 חודשי שירות אזרחי-לאומי

* אזור עדיפות לאומית: אזור עליו החליטה הממשלה בהחלטה מס' 2271 מיום ד' בתשרי התשע"א (12 בספטמבר 2010) ובכל החלטת ממשלה שתחליף אותה, וכן כל איזור עדיפות לאומית נוסף שעליו החליטה הממשלה. מדובר במוסדות בנגב (למעט אילת), בגליל, ביהודה ושומרון ובאשקלון.

2. סיוע לבוגרי שירות אזרחי-לאומי המתגוררים ב"אזורי עדיפות לאומית":

הקרן לעידוד השכלה גבוהה תקצה משאבים למימון תוכניות לעידוד לימודי השכלה גבוהה בקרב בוגרי שירות אזרחי-לאומי המתגוררים באזורי עדיפות לאומית. התוכניות תהיינה מהסוגים הבאים:

1. ביצוע אבחונים לבחינת התאמה ללימודים גבוהים ולבחירת תחום הלימודים.
2. חיזוק תוכניות ליעוץ והכוון שיופעלו במרכזים הישוביים באזורי העדיפות הלאומית.
3. סיוע ללימודים במכינה כהכנה ללימודים אקדמיים.
4. מימון השתתפות בשכר לימוד במוסד להשכלה

גבוהה בהתאם למבחנים שפורטו בתקנות.

לבירור הפרטים המלאים בעניין הזכאות,
ניתן לבקר באתר הקרן להכונת חיילים משוחררים
בכתובת www.hachvana.mod.gov.il

**חוברת זו נועדה לספק מידע כללי בלבד.
ההוראות המחייבות הן הוראות הדין הרלוונטיות,
כפי שיהיו בתוקף מעת לעת.**

מספרי טלפון חיוניים

- 118** מוקד מצוקה ארצי
מוקד שירות ויעוץ לאזרח,
המופעל ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים
- 100** משטרה
- 101** מגן דוד אדום
- 102** מכבי אש
- 1201** ער"ן
עזרה ראשונה נפשית טלפונית
- 1202** קו חירום לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית
- 106/7/8** מוקד עירוני

**מנהלת השירות
האזרחי-לאומי**

مديرية الخدمة المدنية-الوطنية
Administration for National-Civic Service

איך יוצרים קשר עם מנהלת השירות האזרחי-לאומי?

בטלפון: 02-6547055/8 או בפקס: 02-6547067.

ניתן גם לכתוב דואר אלקטרוני לממונה קשרי החוץ
ופניות הציבור של המנהלת, בכתובת:
sherutleumi@most.gov.il

כתיבה ועריכה:

ליאור שוחט, מרכז קשרי חוץ ופניות הציבור,
מנהלת השירות האזרחי-לאומי.

מנהלת השירות האזרחי-לאומי

مديرية الخدمة المدنية-الوطنية
Administration for National-Civic Service